

Generelle oplysninger - Finland

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Hvordan udarbejdes en dødsbodisposition (testamente, fælles testamente, arveaftale)?
- 2 Skal dødsbodispositionen registreres, og i givet fald hvordan?
- 3 Er der indskrænkninger i friheden til at træffe dødsbodispositioner (f.eks. tvangsarv)?
- 4 Hvis der ikke findes en dødsbodisposition, hvem arver så, og hvor meget?
- 5 Hvilken myndighed er kompetent:
 - 5.1 i arvesager?
 - 5.2 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på arven?
 - 5.3 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på legatet?
 - 5.4 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på tvangsarven?
- 6 En kort beskrivelse af proceduren ved dødsbobehandling i henhold til national lovgivning, herunder opløsning af boet og fordeling af aktiverne?(dette omfatter oplysninger om, hvorvidt proceduren ved dødsbobehandling indledes af retten eller en anden kompetent myndighed ex officio)
- 7 Hvordan og hvornår bliver en person arving eller legatar?
- 8 Hæfter arvingerne for afdødes gæld, og i givet fald på hvilke betingelser?
- 9 Hvilke dokumenter og/eller oplysninger kræves der sædvanligvis for at få registreret rettigheder over fast ejendom?
 - 9.1 Er det obligatorisk at udpege en bobestyrer eller obligatorisk efter anmodning? Hvis det er obligatorisk eller obligatorisk efter anmodning, hvilke foranstaltninger skal der så træffes?
 - 9.2 Hvem har beføjelse til at realisere dispositionen og/eller til at bestyre boet?
 - 9.3 Hvilke beføjelser har en bobestyrer?
- 10 Hvilke dokumenter udstedes der i henhold til national lovgivning typisk under dødsbobehandlingen eller ved dens afslutning for at dokumentere de arveberettigedes status og rettigheder? Har de særlig beviskraft?

Dette faktablad er udarbejdet i samarbejde med [Sammenslutningen af Notarer i Den Europæiske Union \(CNUE\)](#).

1 Hvordan udarbejdes en dødsbodisposition (testamente, fælles testamente, arveaftale)?

Arveanliggender er omfattet af den finske arvelov (40/1965). Ved dødsfald kan kun et testamente angive, hvad der skal ske med boet. Et testamente skal udfærdiges på skrift og i overværelse af to vidner samtidig. Testator skal underskrive testamentet, når det udfærdiges, eller bekræfte sin tidligere underskrift af det. Vidnerne skal attestere testamentet ved at underskrive det, når testator har underskrevet det eller bekræftet sin underskrift på det. Et mundtligt testamente kan også være bindende under ekstraordinære omstændigheder.

Det er også muligt at udfærdige et gensidigt testamente, som i de fleste tilfælde er et testamente udfærdiget af ægtefæller, hvori de overdrager en ejendomsret til hinanden. Gensidige testamenter er underlagt de samme formelle krav som andre testamenter. Reglerne for gensidige testamenter mellem ægtefæller gælder ligeledes for gensidige testamenter mellem personer i registrerede partnerskaber.

2 Skal dødsbodispositionen registreres, og i givet fald hvordan?

De finske myndigheder fører ikke noget testamenteregister.

3 Er der indskrænkninger i friheden til at træffe dødsbodispositioner (f.eks. tvangsarv)?

Friheden til at foretage testamentariske dispositioner er begrænset til dispositioner, der begunstiger afdødes direkte slægtninge i nedstigende linje og ægtefælle. Direkte slægtninge i nedstigende linje og adoptivbørn samt disses slægtninge i nedstigende linje er berettiget til tvangsarv. Tvangsarven udgør halvdelen af værdien af den andel af boet, som tilfalder den pågældende arving i henhold til den lovbestemte arverækkefølge.

En ægtefælle er ligeledes beskyttet af et testamente, der er udarbejdet af den først afdøde ægtefælle. Den overlevende ægtefælle kan sidde i den afdøde ægtefælles uskiftede bo, medmindre andet bestemmes efter en anmodning om boskifte fra en direkte slægtning i nedstigende linje eller af afdødes testamente. Den overlevende ægtefælle kan imidlertid altid forblive i uskiftet bo i den bolig, hvor ægtefællerne havde deres fælles hjem, og beholde de sædvanlige husholdningseffekter, medmindre den overlevende ægtefælle besidder en ejendom, der er egnet som bolig.

4 Hvis der ikke findes en dødsbodisposition, hvem arver så, og hvor meget?

De primære arveberettigede er de direkte slægtninge i nedstigende linje, som hver arver en ligelig andel af boet. Hvis et barn er afgået ved døden, indtræder eventuelle slægtninge i nedstigende linje til dette barn i dets sted, og hver gren af familien modtager en ligelig andel.

Hvis afdøde var gift og ikke overlever af nogen direkte slægtninge i nedstigende linje, arver den overlevende ægtefælle primært den afdøde ægtefælles bo. Registrerede partnere er berettiget til at arve på samme betingelser som ægtefæller.

Hvis afdøde ikke overlever af direkte slægtninge i nedstigende linje og var ugift på dødstidspunktet, arver afdødes far og mor hver halvdelen af boet. Hvis afdødes far eller mor er død, deles den pågældende andel af afdødes søskende. Hvis en bror eller søster er død, indtræder den pågældende brors eller søsters slægtninge i nedstigende linje i vedkommendes sted, og hver gren af familien arver en ligelig andel. Hvis der ikke er brødre eller søstre eller slægtninge i nedstigende linje af disse, men en af afdødes forældre lever, arver denne forælder hele boet.

Hvis ingen af ovennævnte arvinger overlever afdøde, arver forældrene til afdødes far og mor hele boet. Hvis afdødes bedstefar på fædrene side, bedstemor på fædrene side, bedstefar på mødrene side eller bedstemor på mødrene side er død, tilfalder den andel af boet, der ville være tilfaldet den pågældende bedsteforælder, hans/hendes børn. Kusiner og fætre har ingen arverettigheder.

5 Hvilken myndighed er kompetent:

5.1 i arvesager?

Spørgsmål vedrørende behandlingen af arvesager varetages af forskellige myndigheder. Fortegnelsen over afdødes aktiver og passiver sendes til skattevæsenet på det sted, hvor afdøde boede, senest en måned efter udarbejdelsen. Man kan ligeledes bede en dommer om at kontrollere listen over personer, der skal have en andel af det opgjorte bo. Finansministeriet er den centrale myndighed i spørgsmål vedrørende statens overtagelse af ejendom. Den distriktsdomstol (*käräjäoikeus*), i hvis retskreds afdøde boede, er den kompetente domstol i alle sager vedrørende boet.

5.2 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på arven?

En arv kan modtages ved, at man i praksis tager imod det pågældende aktiv. Arvingen kan også afgive en særlig erklæring om modtagelsen. Hvis boet er skiftet, skal erklæringen om modtagelse af arven udfærdiges af den eller de arveberettigede. Hvis boet ikke er skiftet, skal erklæringen udfærdiges af bobestyreren. En sådan erklæring kan også forelægges en domstol.

Det er valgfrit, om man vil afstå fra at arve, men erklæringen skal være skriftlig. En afståelseserklæring kan udfærdiges for enhver, der har en andel i afdødes bo, bobestyreren, bobehandleren, eksekutor af testamentet eller slægtninge i nedstigende linje, der træder i stedet for afdøde arvinger. For at afståelsen skal have retskraft, skal arvingen enten udfærdige en skriftlig erklæring om afståelse fra afdødes bo, som har orienterende karakter, eller indgive en afståelseserklæring til den kompetente domstol, således at den kan blive behørigt registreret (Kapitel 4, artikel 81, i loven om tvangsfuldbyrdelse).

5.3 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på legatet?

Der findes ikke noget obligatorisk format for anmeldelse af ens hensigter som arveberettiget i henhold til et testamente. En arveberettigets erklæring, som afgives over for bobestyreren eller bobehandleren, betragtes som en erklæring som arveberettiget i henhold til testamentet, og det samme gælder påbegyndelsen af egentlige foranstaltninger vedrørende de pågældende aktiver. For så vidt angår underretning af arvingerne, er det tilstrækkeligt med en angivelse af, at en arveberettiget ønsker at udøve sine rettigheder i henhold til det pågældende testamente.

Enhver erklæring om afståelse af en testamentarisk disposition skal udfærdiges skriftligt. For at afståelsen skal have retskraft, skal legataren enten udfærdige en skriftlig erklæring om afståelse fra afdødes bo, som har orienterende karakter, eller indgive en afståelseserklæring til den kompetente dommer, således at den kan blive behørigt registreret (Kapitel 4, artikel 81, i loven om tvangsfuldbyrdelse).

5.4 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på tvangsarven?

En tvangsarving skal afgive erklæring om, at han eller hun gør krav på sin tvangsarv over for den arveberettigede, gennem en foged eller ad anden verificerbar vej, senest seks måneder efter at være blevet underrettet om testamentet. Kravet om tvangsarv kan også fremsættes i et officielt tidende, der udgives inden for ovennævnte periode, hvis kravet ikke er fremsat over for den arveberettigede, som følge af at han/hun formodes at have undladt at fremlægge oplysninger om kravet, eller hvis den pågældendes adresse er ukendt.

6 En kort beskrivelse af proceduren ved dødsbobehandling i henhold til national lovgivning, herunder opløsning af boet og fordeling af aktiverne?(dette omfatter oplysninger om, hvorvidt proceduren ved dødsbobehandling indledes af retten eller en anden kompetent myndighed ex officio)

I Finland iværksætter myndighederne ikke procedurer vedrørende arvesager af egen drift. Når en person dør, udfærdiges der først dokumentation vedrørende boet, herunder en fortegnelse over aktiver. Fortegnelsen over aktiver er et dokument, hvori man præciserer status for afdødes bo, med andre ord en opgørelse over afdødes aktiver og passiver. Personer, der har en andel i afdødes bo, nævnes i fortegnelsen, og det samme gælder den overlevende ægtefælles aktiver og passiver og ægtefællernes fælles aktiver og passiver. Dokumentationen vedrørende boet skal udfærdiges senest tre måneder efter dødsdatoen, men skattemyndighederne kan forlænge fristen, hvis særlige omstændigheder kræver det.

Forpligtelsen til at udfærdige dokumentationen for boet ligger hos en person, der har en andel i boet, og som er ansvarlig for at forvalte de aktiver, som boet består af, eller hos en bobestyrer eller eksekutor. Den pågældende skal vælge to kuratorer, der skal udfærdige dokumentationen. Afdødes slægtstræ skal bilægges fortegnelsen over aktiver. I Finland fører både kirken og det offentlige folkeregister registre over befolkningen, og man kan bestille officielle udskrifter fra registrene enten hos en dommer eller i det sogn, afdøde tilhørte. Fortegnelsen over aktiver skal indsendes til de finske skattemyndigheder (*Verohallinto*), senest en måned efter at dokumentationen for boet er udarbejdet.

Når en person, der har skrevet testamente, dør, skal den arveberettigede i henhold til testamentet videresende dette til arvingerne til orientering gennem en foged eller ad anden verificerbar vej, og skal give dem en tro kopi af testamentet. Hvis en arving ønsker at anfægte testamentet, skal vedkommende indgive sin klage senest seks måneder efter at være blevet underrettet om testamentet.

Boet kan først skiftes, når det er opgjort. Opgørelsen af boet indebærer, at man fastslår omfanget af aktiverne i boet, at man opfylder afdødes og boets forpligtelser med hensyn til eventuel gæld, og at man sikrer rettighederne for arvinger og/eller legatarer. I forbindelse med boopgørelsen har personer med en andel i boet fælles ejendomsret til de aktiver, som boet består af, medmindre der er truffet særlige forholdsregler vedrørende forvaltningen af boet. I stedet for denne fælles forvaltning kan personer, der har en andel i boet, anmode retten om at beskikke en bobestyrer for afdødes bo. Når forvaltningen af boet overgår til bobestyreren, ophører den fælles forvaltning for de personer, der har en andel i boet, og de er ikke længere berettiget til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende afdødes bo. Bobestyreren har til opgave at iværksætte alle foranstaltninger, der er nødvendige for boopgørelsen. Når boet er opgjort, underretter bobestyreren de personer, der har en andel i boet, og udarbejder en erklæring om sin forvaltning.

Når boet er opgjort, kan enhver, der har en andel i boet, kræve det skiftet. Hvis afdøde var gift eller levede i registreret partnerskab, skal boet skiftes, inden det fordeles til arvingerne. Personer, der har en andel i boet, kan skifte boet på den måde, som de har aftalt. Der udfærdiges et boskiftedokument med angivelse af fordelingen af boet, som skal være underskrevet af de personer, der har en andel i boet, og dets ægthed og rigtighed skal attesteres af to upartiske vidner.

Bobehandleren kan også anmode retten om at afsige kendelse om fordelingen af boet. Dette sker normalt, når personer, der har en andel i boet, ikke kan nå til enighed om fordelingen. Medmindre andet er angivet, fordeles bobestyreren eller eksekutor boet, hvis han/hun ikke har nogen andel i boet, og de personer, der har en andel i boet, beder vedkommende om at fordele boet, og der ikke er udpeget nogen til at fordele boet.

Bobehandleren skal angive tid og sted, hvor boet skal fordeles, og skal indkalde de personer, der har en andel i boet, til boskiftet i henhold til en verificerbar metode. Bobehandleren skal bestræbe sig på at sikre, at de personer, der har en andel i boet, indgår aftale om fordelingen. Hvis der indgås en sådan aftale, fordeles boet i henhold til denne. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal bobehandleren fordele boet, således at alle, der har en andel i det, får en andel af de samlede aktiver. Hvis boet ikke kan fordeles på anden måde, kan retten på anmodning af bobehandleren afsige kendelse om, at bestemte effekter eller om nødvendigt alle effekter i boet skal sælges af bobehandleren. Bobehandleren udarbejder og underskriver et boskiftedokument. Enhver person, der har en andel i boet, kan anfægte den fordeling, som bobehandleren har foretaget, ved at indgive en klage mod de andre personer, der har en andel i boet, seneste seks måneder efter fordelingen.

7 Hvordan og hvornår bliver en person arving eller legatar?

En person har status af arving, hvis han/hun er i familie med afdøde, er gift med eller er adopteret af afdøde ifølge lovens krav. En arveberettiget kan enten være en fysisk eller en juridisk person.

En arving eller arveberettiget kan kun være en person, der boede sammen med afdøde eller testator på dødstidspunktet. En undtagelse herfra er et barn, der er undfanget inden afdødes død, og som herefter fødes levende.

En arving eller arveberettiget, der ønsker at udøve sine rettigheder, skal tage imod arven eller anmelde sit krav over for den eller de personer, der har modtaget arven. Hvis boet ikke er skiftet, skal kravet anmeldes over for bobestyreren. Kravet kan også forelægges retten. Arvingen eller den arveberettigede skal tage vare på den arv, som han/hun har modtaget, hvis han/hun påtaget sig at tage vare på boet, enten alene eller sammen med en anden, har deltaget i udfærdigelsen af dokumentationen for boet eller dets fordeling eller har taget andre skridt vedrørende de pågældende aktiver.

8 Hæfter arvingerne for afdødes gæld, og i givet fald på hvilke betingelser?

En person, der har en andel i afdødes bo, hæfter ikke personligt for afdødes gæld. En person, der har en andel i afdødes bo, og som skal udfærdige dokumentationen for boet, hæfter kun personligt for afdødes gæld, hvis han/hun undlader at indsende dokumentationen for boet inden for fristen.

Afdødes og boets gæld betales med aktiverne i boet. Personer, der har en andel i afdødes bo, hæfter imidlertid personligt for alle gældsposter og forpligtelser, som de har fået ind i boet.

9 Hvilke dokumenter og/eller oplysninger kræves der sædvanligvis for at få registreret rettigheder over fast ejendom?

De krævede dokumenter til registrering af fast ejendom varierer, afhængigt af om den faste ejendom er erhvervet gennem arv eller testamente. Når man ansøger om bekræftelse af registrering af fast ejendom efter en arv, skal fortegnelsen over aktiverne i boet, boskiftedokumentet, afdødes slægtstræ, alle optegnelser vedrørende bodelingen samt eventuelle dokumenter vedrørende overdragelse af arvede aktiver bilægges ansøgningen. Ansøgeren skal ligeledes bevise, at boskiftet har fået retsvirkning, ved at bilægge ansøgningen enten en erklæring, der er underskrevet af alle de personer, der har en andel i afdødes bo, eller en retskraftsattest, der er udstedt af den kompetente domstol på stedet, hvor afdøde boede.

Ved ansøgning om bekræftelse af registrering af fast ejendom på grundlag af et testamente, skal fortegnelsen over aktiverne i boet, afdødes slægtstræ, det oprindelige testamente, en attest om, at testamentet har retsvirkning, samt bevis for, at alle arvinger er blevet underrettet om testamentet, bilægges ansøgningen. Hvis en dommer skal attestere, at listen over personer, der har en andel i boet, er ægte og korrekt, er det ikke nødvendigt at bilægge ansøgningen slægtstræet.

9.1 Er det obligatorisk at udpege en bobestyrer eller obligatorisk efter anmodning? Hvis det er obligatorisk eller obligatorisk efter anmodning, hvilke foranstaltninger skal der så træffes?

Det er ikke obligatorisk at anmode om en bobestyrer. Hvis der indgives en begæring til retten om beskikkelse af en bobestyrer, skal retten beskikke en bobestyrer til at varetage forvaltningen af boet. Begæringen kan indgives af enhver, der har en andel i afdødes bo, eller af eksekutoren for eller den arveberettigede i henhold til testamentet. Aktiverne i boet kan også overdrages til bobestyreren med henblik på forvaltning efter anmodning fra en kreditor i boet eller afdøde eller en person, der hæfter for afdødes gæld.

9.2 Hvem har beføjelse til at realisere dispositionen og/eller til at bestyre boet?

De personer, der har en andel i afdødes bo, bestyrer i fællesskab aktiverne i boet, medmindre der er truffet særlige forholdsregler vedrørende forvaltningen af boet. De personer, der har en andel i afdødes bo, kan også blive enige om forvalte boet i fællesskab og aftale, at boet skal forblive uskiftet indtil videre eller indtil en bestemt frist.

Afdødes bo kan overdrages til bobestyreren ved en domstolsafgørelse med henblik på forvaltningen. Hvis dette sker, ophører den fælles boforvaltning ved de personer, der har en andel i boet, og de kan herefter ikke træffe beslutninger vedrørende afdødes bo, selv om disse beslutninger er enstemmige.

Afdøde kan indsætte en bestemt person til at bestyre boet som eksekutor i sit testamente. Eksekutoren har til opgave at sikre, at boet gøres op, og at testamentet gennemføres. I sådanne tilfælde varetager eksekutoren de opgaver, som ellers ville påhvile de personer, der har en andel i boet, eller bobestyreren. Indsættelsen af en eksekutor forhindrer ikke, at der udpeges en bobestyrer. Hvis der indsættes en eksekutor i testamentet, udpeges vedkommende til bobestyrer, medmindre der er gode grunde til ikke at gøre det.

9.3 Hvilke beføjelser har en bobestyrer?

Fælles forvaltning af afdødes bo betyder, at arvingerne skal være enige om forvaltningen, og kun i særlige tilfælde kan der gøres undtagelser herfra. Når der er tale om fælles forvaltning af afdødes bo, repræsenterer de personer, der har en andel i boet, boet i forhold til tredjepart og kan sagsøge og blive sagsøgt i fællesskab i sager vedrørende boet. Der kan imidlertid gennemføres en foranstaltning, som ikke kan udsættes, selv om det ikke er muligt at opnå samtykke fra alle de personer, der har en andel i boet. De personer, der har en andel i boet, kan også give en enkeltperson bemyndigelse til at varetage boets interesser.

Når retten beskikker en bobestyrer, udstyres denne med et beskikkelsesdokument, hvori det bo, som beskikkelsen vedrører, er angivet. Bobestyrerens beføjelser vedrører kun det bo, som retten har beskikket vedkommende til at bestyre. Når afdødes bo er blevet overdraget til bobestyreren, repræsenterer bobestyreren boet over for tredjemand og kan sagsøge eller blive sagsøgt i sager vedrørende boet. Bobestyreren har til opgave at træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at opføre boet. Bobestyreren skal indhente udtalelser fra personer, der har en andel i afdødes bo, vedrørende spørgsmål af betydning for en eller flere sådanne personer. Selv i sådanne tilfælde er det imidlertid ikke noget krav, at bobestyreren indhenter tilsagn fra de personer, der har en andel i boet, inden han gennemfører foranstaltninger.

Omfanget af eksekutorens beføjelser under bobehandlingen afhænger af testamentet. Medmindre andet er angivet i testamentet, har eksekutoren de samme beføjelser som bobestyreren.

10 Hvilke dokumenter udstedes der i henhold til national lovgivning typisk under dødsbobehandlingen eller ved dens afslutning for at dokumentere de arveberettigedes status og rettigheder? Har de særlig beviskraft?

Fortegnelsen over aktiver i boet og boskiftedokumentet er dokumenter, der angiver status for en legatar eller arveberettiget, og skal udfærdiges i løbet af bobehandlingen.

De personer, der har en andel i afdødes bo, afdødes aktiver og passiver, de arveberettigede og den overlevende ægtefælle (hvis ægtefællen ikke har en andel i boet) skal angives i fortegnelsen over aktiver.

Boskiftedokumentet danner grundlag for fordelingen af boet. Det er imidlertid ikke et dokument med retskraft i den forstand, at det kan bruges som grundlag for at indlede en udlægsprocedure eller som et dokument til overdragelse af forvaltningen af boet. Enhver fuldbyrdsforanstaltning kræver en separat retskraftig domstolsafgørelse.

Begrebet "et dokumentes formelle beviskraft" anerkendes ikke i Finland.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 02/03/2018